

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el. p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „GJ Magma“
Vaidevučio g. 18, LT- 08402 Vilnius

2016-11-17 Nr. (28.5)-A4-11503
į 2016-10-17 Nr. 412

ATRANKOS IŠVADA DĖL UTENOS RAJONO SAVIVALDYBĖS KVKYKLIŲ ŽVYRO TELKINIO DALIES NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją atrankai pateikė – UAB „GJ Magma“, Vaidevučio g. 18, LT- 08402 Vilnius, tel. (8 5) 2318178, faks. (8 5) 2784455, el. p.: gjmagma@gmail.com.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „Miško gidas“, Budreikėlių k., Utenos r. sav., LT-28431, tel./fax. +370 650 80515, elektroninis paštas: tomas@margasmilte.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Utenos rajono savivaldybės Kvyklių žvyro telkinio dalies naudojimas.

Planuojama ūkinė veikla (toliau- PŪV) atitinka planuojamą ūkinę veiklą, nurodytą Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo rūšių sąrašo 2.3 punkte – kitų naudingųjų iškasenų kasyba ar akmens skaldymas (kai kasybos plotas – mažiau kaip 25 ha, bet daugiau kaip 0,5 ha).

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta – Utenos rajono savivaldybės, Leliūnų seniūnijos Patalės viensėdyje ir Utenos seniūnijos Stanėnų kaime, PŪV užsakovui priklausančiuose dviejuose miškų (kadastriniai žemės skl. Nr. 8250/0016:175, 8250/0016:178) ir viename žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (kadastrinis žemės skl. Nr. 8247/0008:312), kurių bendras plotas sudaro 18,11 ha. Žvyro išteklių gavyba šiuo metu planuojama tik detalai išžvalgyto telkinio ribose, kuris patenka į nagrinėjamą teritoriją (apie 13,36 ha).

Planuojamas naudoti plotas patenka į miško žemę, esančią Utenos miškų urėdijoje, Utenos girininkijoje, 596 ir 597 miško kvartaluose, miškas IV (ūkinės paskirties) grupės.

Utenos rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, žemės naudojimo, tvarkymo ir apsaugos reglamentų brėžinyje, visas detalai išžvalgytas Kvyklių žvyro telkinys (bendras plotas 346,4 ha) rodomas kaip kitos paskirties žemė (naudingųjų iškasenų gavybos) ir miškų ūkio paskirties žemė (K(N)M).

Artimoje planuojamo atidaryti karjero aplinkoje yra išsidėsčiusios 4 sodybos, nutolusios 60, 95, 145 ir 290 m atstumais. Artimiausios telkiniui sodybos nėra nuolat gyvenamos ir daugiau naudojamos kaip vasarnamiai.

Telkinio teritorijoje nėra žinoma jokių istorinių, kultūrinių arba archeologinių vertybių. Artimiausia saugoma kultūros vertybė- pilkapiai, nutolę 160 m į pietryčius (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre – 3583). Partizanų bunkeris, kurio apsaugos zonoje 1996 m. buvo nurašyta dalis Kvyklių žvyro telkinio išteklių yra nutolęs 1,8 km į pietryčius.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas – Kvyklių žvyro telkinys, kurio dalį planuojama eksploatuoti, detalai išžvalgytas dar 1990 metais, o jo ištekliai patvirtinti Geologinės žvalgybos darbų Lietuvos gamybinio susivienijimo „Litvageologija“ mokslinės techninės tarybos 1990 m. kovo 21 d. posėdžio protokolu Nr. 3 (1168). Planuojamoje eksploatuoti telkinio dalyje žvyro išteklių kiekis sudaro apytiksliai per 2672 tūkst. m³ (apskaičiavus pagal vidutinį naudingojo kldo storį gręžiniuose, patenkančiuose ar esančiuose greta nagrinėjamo ploto). Telkinio dangą

sudaro beveik vien tik augalinis sluoksnis bei lokaliai pasitaikantis priesmėlis ar priemolis. Naudingojo klogo storis į nagrinėjamą plotą patenkančiuose ir aplink jį esančiuose grėžiniuose kinta tarp 8,5 iki 31,4 m. Vietomis pasitaiko apvandenintas klogas. Pagal atliktą granulimetrinės analizės archyvinį duomenų apibendrinimą buvo nustatyta, kad Kvyklių telkinio naudingąjį sluoksnį galima sėkmingai naudoti kaip žaliavą visiems automobilių keliams, gatvėms, žemės sankasoms, oro uostams, įvairios paskirties aikštelėms, pėsčiųjų takams ir kitiems transporto įrenginiams pagal standarto LST 1331:2002 lt (automobilių kelių gruntai) reikalavimus.

Planuojama kasti natūralų gamtinį žvyrą, kuris bus sijojamas mobilioje sijojimo mašinoje, o stambesnės frakcijos bus dar papildomai trupinamos mobiliame trupintuve. Išsijota žaliava toliau bus pervežama į gamybinę bazę papildomam perdirbimui, o iš jos bus gaminami įvairūs sausieji mišiniai naudojami statybose ir fasuojami į maišus. Per metus planuojama iškasti apie 50 tūkst. m³ žvyro išteklių. Kasybai numatomas naudoti ekskavacijos būdas, o žaliava pervežama automobiliais. Kasyba karjere planuojama vykdyti šiltuoju metų laiku. Telkinys bus eksploatuojamas taikant vienbortę transportinę darbų sistemą su lygiagrečiu darbų fronto pasislinkimu. Naudingasis klogas bus kasamas 6 – 7 gavybos pakopomis, kadangi jo vidutinis storis šioje telkinio dalyje sudaro apie 20 m. Tiksliau gavybos pakopų skaičius bus apskaičiuotas telkinio naudojimo plano rengimo metu. Pagrindiniai išteklių gavybos ir išsijotos žaliavos pakrovimo darbai bus atliekami krautuvu Liebherr L 556 (165/224 kW/AG, kaušo talpa 3,6 m³). Visa iškasta žaliava iš klogo bus perdirbama mobilioje sijojimo mašinoje Terex Finlay 863 (55/74 kW/AG), išrūšiuosiančią žaliavą į keletą skirtingų frakcijų. Šis sijotuvus yra mobilus, turintis vidaus degimo variklį ir judantis kartu su gavybos frontu. Išsijotos stambesnės frakcijos už 16 mm (gargždas ir rieduliai) bus dar papildomai trupinami trupintuvu Terex Finlay C-1540 (257/350 kW/AG), kuris dėl nedidelių darbo apimčių bus atvežamas į karjerą periodiškai. Vikšrinis ekskavatorius Liebherr R 924 (120/163 kW/AG, kaušo talpa 1 m³) pagrindu bus naudojamas, kasant vietomis pasitaikantį apvandenintą klogą iš gilesnių gavybos pakopų. Nuodangos darbuose, nuimant dirvožemį ir kitus dangos gruntuos, kasybos aikštelės palyginimui, rekultivavimo, kelių tvarkymo ir kituose paviršiaus lyginimo darbuose bus naudojamas buldozeris Liebherr PR 716 (93/126 kW/AG). Žaliava iki gamybinės bazės iš karjero bus pervežama didelės keliamosios galios sunkvežimiu MAN TGS 32.360 (265/360 kW/AG, keliamoji galia 20 t).

Šiuo metu beveik visoje planuojamoje įsisavinti telkinio dalyje augęs miškas jau yra iškirstas plynais kirtimais, o likusioje telkinio dalyje kirtimai baigiami vykdyti. Telkinio paviršiuje esantis dirvožemio sluoksnis bus nuimamas buldozeriu, sustumiamas į pylimus karjero pakraščiuose bei apsėjamas žolių mišiniu. Telkinio pakraščiuose sustumtų dirvožemio pylimų aukštis sieks iki 3 m, pagrindo plotis iki 11-12 m. Iš centrinėje dalyje sustumtų laikinų pylimų dirvožemis bus pakraunamas krautuvu į sunkvežimį, kuris perveš jį į pakraščius. Nuėmus dangos sluoksnį, visas naudingasis klogas bus kasamas krautuvu ir pilamas į mobilią sijojimo mašiną išrūšiuojimui. Išrūšiuota žaliava tuo pačiu krautuvu bus pakraunama į sunkvežimius ir išvežama tolimesniam apdirbimui į gamybinę bazę. Rečiau pasitaikančios stambesnės žvyro frakcijos dar papildomai bus trupinamos trupintuve. Planuojamą 50 tūkst. m³ žaliavos kiekį iki gamybinės bazės bus galima pervežti vienu sunkvežimiu, kuris turės padaryti iš viso 26 reusus per pamainą. Visa žaliava iš telkinio bus pervežama į planuojamą už 950 m į pietvakarius pastatyti gamybinę bazę tolimesniam perdirbimui. Užsakovas jau įsigijo keletą žemės sklypų gamybinės bazės įrengimui šalia kelio Vilnius-Utena. Šioje gamybinėje bazėje bus perdirbami sijoti įvairių frakcijų inertinių medžiagų ištekliai į sausuosius mišinius naudojamus statybose ir fasuojami į maišus. Visa žaliava iki gamybinės bazės bus pervežama esamu žvyrkeliu Stanėnai – Budreikėlės, kuris pažymėtas žemėtvarkiniuose projektuose kaip pravažiavimas tarp žemės sklypų. Bendras transportavimo kelias iki planuojamos pastatyti gamybinės bazės sudaro apie 1,2 km. Produkcija iš gamybinės bazės bus išvežama magistraliniu keliu Vilnius-Utena (A14). Išvežant produkciją iš gamybinės bazės bus naudojamosi jau sukurta kelių infrastruktūra, o produkcija gabenama viešo naudojimo keliais.

Dirbant karjerinei technikai susidarys oro tarša, kylanti iš vidaus degimo variklių, deginant kurą. Visi mechanizmai per metus sudegins apie 20,9 t dyzelinio kuro, į aplinką per metus pateks 4,22 t teršalų: 2,56 t anglies monoksido, 0,87 t angliavandenilių, 0,65 t azoto junginių, 0,02 t sieros dioksido ir 0,11 t kietųjų dalelių.

Visi ištekliai, esant planuojamoms metinėms gavybos apimtims, bus iškasti apytiksliai per 50 metų. Rekultivuojant karjerą visoje neapvandenintoje karjero dalyje bus sodinamas miškas, likusioje dalyje susiformuos vandens baseinas (jei jis nebus užpildas pertekliniais dangos gruntais).

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas – Artimiausia Natura 2000 saugoma teritorija svarbi buveinių apsaugai yra Ažuolijos miškas, esantis už 3,8 km į šiaurę, šiaurės rytus. Artimiausia Natura 2000 teritorija svarbi paukščių apsaugai yra Labanoro giria, nutolusi 7,6 km į pietryčius. Esant tokiam atstumui PŪV neturės jokio poveikio šioms teritorijoms, todėl veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai

6.1. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), nustatyta tvarka. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Panevėžio ir Utenos skyriuje, Metalų g. 11, Utena, 207 k., tel. (8 389) 69369.

6.2. Užsakovas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame Tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės ir seniūnijos, kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės ir seniūnijos informacine žyma apie gavimo faktą ir data.

6.3. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis turi būti vykdomas vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio nuostatomis ir Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131.

6.4. Žemės gelmių naudojimą planas turi būti rengiamas vadovaujantis Žemės gelmių naudojimo planų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis aplinkos ministro 2014 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. D1-145.

6.5. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

6.6. Veiklos vykdytojas bet koku atveju privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reglamentavimui.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. PŪV numatomame kasybos plote neprieštarauja Utenos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniams.

7.2. Didžiojoje PŪV ploto dalyje jau yra atlikti plyni miško kirtimai, o likę plotai numatomi iškirsti artimiausiu metu pagal parengtus miškotvarkos projektus. Pagal informacijoje atrankai pateiktus duomenis žvyro gavybai planuojamame plote augantis ūkinės paskirties miškas nėra ir prieš iškirtimą nebuvo išskirtinis biotopas. Vertinamame plote ir aplink jį nėra aptikta jokių Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių. Kasybos metu pažeidus nagrinėjamą plotą nebus

sutrikdyta natūrali gamtinė rūšių pusiausvyra. Baigus žvyro kasybą neapvandenintoje dalyje rekultivuojant karjerą bus sodinamas miškas. Miško išskirtimas planuojamas kompensuoti atsodinant tokį patį miško plotą kitoje vietoje.

7.3. Informacijoje atrankai numatomos priemonės neigiamo poveikio aplinkai prevencijai vykdyti ir poveikiui sumažinti, tarp jų: triukšmo ir oro taršos prevencijai ir mažinimui numatoma sukasti iki 3 metrų aukščio nuodangos grunto pylimus; dulkėtumo susidarymo mažinimui, esant sausrai karjero kelius ir produkcijos išvežimo žvyrkelį planuojama laistyti vandeniu; dulkėjimo sumažinimui išvežančių produkciją savivarčių kėbulus numatoma uždengti tentais.

7.4. PŪV vieta nėra saugomoje teritorijoje, nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritoriją ar artimą jai aplinką.

7.5. Kasybos metu vandens lygis karjere nebus dirbtinai žeminamas ar kitaip keičiamas. PŪV neturės tiesioginės neigiamos įtakos aplinkiniams ežerams ir vandens telkiniams, artimiausią sodybų šuliniams, gręžiniams ar artimiausioms vandenvietėms.

7.6. Pagal informacijoje atrankai pateiktus skaičiavimus PŪV keliamas triukšmas artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršys Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamų lygių.

7.7. Aplinkos oras bus teršiamas tik iš telkinyje dirbančių mobilių mechanizmų ir transporto priemonių. Technogeninei apkrovai sumažinti bus naudojami našūs šiuolaikiniai mechanizmai, kurie vienam grunto tūrio vienetai iškasti, pakrauti ir pervežti sunaudoja daugiau nei 2 kartus mažiau dyzelinio kuro, nei seno tipo ekskavatoriai ar vidutinės keliamosios galios sunkvežimiai.

7.8. Kasant žvyrą jokių gamybos atliekų nesusidarys. Dirvožemis ir nuodangos padermės numatomos sunaudoti rekultivacijai. Dirvožemio pylimus iki jie bus panaudoti rekultivacijai, numatoma apželdinti žole, taip dirvožemį apsaugant nuo išplovimo ir išpustymo.

7.9. Pateiktoje informacijoje atrankai yra visų artimiausių planuojamai naudoti teritorijai esančių gyvenamųjų sodybų savininkų pritarimas planuojamai ūkinei veiklai, todėl nepasitenkinimas PŪV neprognozuojamas.

8. Priimta atrankos išvada – atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, pagal atrankai pateiktą informaciją planuojamai ūkinei veiklai – Utenos rajono savivaldybės Kvyklių žvyro telkinio dalies (13,36 ha) naudojimui – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, rengėjas bei planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2016-11-17 RAŠTO NR. (28.5)-A4- 11 503
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

Utenos rajono savivaldybės administracijai

Utenio a. 4, 28503 Utena
tel. (8 389) 61620, faks. (8 389) 61615
el. p. info@utena.lt

Utenos apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

Pramonės g. 2, 28216 Utena,
tel. (8 389) 63866, faks. (8 389) 61962
el. p. utena.pgv@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos

Utenos skyriui

Utenio g. 5, 28248 Utena
tel./faks. (8 389) 59748
el.p. utena@heritage.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos

Utenos departamentui

S. Dariaus ir S. Girėno g. 12, 28240 Utena
tel./faks. (8 389) 61941
el.p. utena@nvsc.lt

Žiniai:

Aplinkos ministerijos Utenos regiono aplinkos apsaugos departamentui

el. p. utena@urd.am.lt

VĮ Utenos miškų urėdija

Molėtų g. 51, 28135 Utena
info@utmu.lt